Dosarul nr. 2a-257/2024 I instanță
Nr. PIGD 2-24024115-06-2a-30092024 judecător Mocanu Andrei

judecătoria Anenii Noi sediul Central

D E C I Z I E

05 februarie 2025 mun. Comrat

Colegiul judiciar al Curții de Apel Sud, sediul Comrat
În componența:
președintele ședinței, judecătorul Mironov Andrei
judecătorii Colev Grigori și Hudoba Valeri
grefier Iordanova Maria
cu participarea:
în lipsa părților legal citate

examinând în ședință publică, în ordine de apel, apelul declarat de reclamantul Daniliuc Nicolae împotriva hotărârii judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 26 martie 2024, adoptată pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Daniliuc Nicolae împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune și încasarea cheltuielilor de asistență juridică,

audiind raportul judecătorului Mironov Andrei asupra cauzei și esenței apelului, analizând materialele cauzei,

A C O N S T A T A T:

1. ***<u>Circumstanțele cauzei:</u>***

La data de 04 decembrie 2023, Daniliuc Nicolae a înaintat în prima instanța cerere de chemare în judecată împotriva Președintelui Republicii Moldova,

Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și moral, cauzat prin infracțiune și încasarea cheltuielilor pentru asistența juridică. (f.d.2-12)

În motivarea acțiunii a invocat, că la 15 iunie 2023 el, avocatul Daniliuc Nicolae, s-a adresat Procurorului General al Republicii Moldova cu o plângere penală, în care a solicitat de a dispune începerea urmării penale în privința judecătorului Veronica Jomiru-Niculiță de la Judecătoria Chișinău, sediul centru în temeiul art. 339 Cod penal al Republicii Moldova - uzurparea puterii judecătorești, soldate cu urmări grave.

Menționează, că la 22 iunie 2023 a primit o scrisoare din Procuratura Republicii Moldova, semnată de procurorul Victoria Boldesco, prin care s-a refuzat în începerea urmăririi penale pe cazul dat.

La 28 iunie 2023 a contestat acţiunile abuzive şi ilegale ale procurorului Victoria Boldesco cu o altă plângere, adresată Procurorului General al Republicii Moldova în ordinea art. 299^1, 299^2 Cod de procedură penală al Republicii Moldova.

Indică, că la 04 iulie 2023 a mai primit o scrisoare din Procuratura Generală a Republicii Moldova, semnată de procurorul Oleg Gavriliță.

La 13 iulie 2023 a contestat la Judecătoria Chişinău, sediul Ciocana acţiunile ilegale, abuzive şi criminale ale Procurorului General al Republicii Moldova şi altor procurori în ordinea art. 313 Cod de procedură penală al Republicii Moldova.

Prin încheierea judecătoriei Chişinău, sediul Ciocana din 29 noiembrie 2023 plângerea din 13 iulie 2023 a fost respinsă ca neîntemeiată. Judecătoria Chişinău, sediul Ciocana a respins plângerea din 13 iulie 2023 din motivul că argumentele petiționarului au fost constatate ca fiind declarative și nefondate, venind în contradicție cu faptele constatate pe parcursul examinării plângerii.

Indică, că Instanţa de fond a mai constatat că toate acţiunile întreprinse de organul de urmărire penală şi procurori au fost efectuate în strictă corespundere cu normele de procedură penală.

Astfel, invocă încălcarea art. art. 7 și 13 a Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Indică, că ar fi o aberație totală ca o încheiere judecătorească asupra refuzului de a dispune începerea urmăririi penale să fie irevocabilă. În aşa circumstanţe art. 313 și art. 473 din Codul de procedură penală este în contradicţie cu art. art. 4, 7 şi 8 din Constituţia Republicii Moldova, nu are putere juridică şi nu produce careva

efecte juridice.

Susține, că Curtea Europeană a Drepturilor Omului a formulat cerinţe privitoare la desfăşurarea unui proces echitabil, aşa cum impune art. 6 paragraful 1 din Convenţie. Astfel Curtea a decis că textul implică obligaţia anchetei de a proceda la un examen atent al tuturor capetelor de cerere, formulate de reclamant, ale argumentelor şi cererilor de probă ale părţilor, având ca scop de a aprecia pretenţiile acestora pentru decizia pe care o va adopta, că pentru imperativele echității impuse de art. 6 §1 din Convenţie se găsește obligaţia pentru autorităţile de urmărire penală de a formula un ansamblu al procedurii care să nu să se finiseze numai cu audierea contradictorie a părţilor.

Prin urmare, consideră că scrisorile Victoriei Boldesco şi Oleg Gavriliță în cauză au un caracter superficial, iar situaţia de fapt şi de drept este analogică cu cea stabilită de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în § 90 şi § 91 din hotărârea din 02.11.2010 în cauza Mătăsaru şi Savinschi contra Moldova, în care la fel se impunea obligaţia pozitivă a statului de a efectua o investigație oficială şi multilaterală, ceea ce înseamnă că organul de urmărire penală trebuia să depună eforturi serioase pentru a afla ce s-a întâmplat şi nu trebuia să se limiteze pe concluzii pripite şi nefondate pentru a refuza începerea oricăror investigaţii, pentru a-şi motiva refuzul în începerea urmăririi penale pe presupuneri şi ipoteze preconcepute.

În acelaşi context, susține că, conform prevederilor pct. 22 din Hotărârea Plenului Curţii Supreme de Justiţie a RM cu privire la aplicarea de către instanţele internaţionale a unor prevederi ale Convenţiei europene pentru apărarea drepturilor omului şi libertăţilor fundamentale nr. 3 din 09.06.2014, în cazul în care instanţele de drept se abțin de a da răspuns special şi explicit la cele mai importante întrebări, fără a acorda părţii care a formulat-o, posibilitatea de a cunoaște dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a art. 6 §1 al CEDO.

În această ordin de idei, atât organul de urmărire penală cât şi procurorii nu au oferit un răspuns la toate întrebările formulate, prin ce au încălcat articolul 1 al Convenţiei europene pentru apărarea drepturilor omului şi libertăţilor fundamentale, şi anume obligaţia generală a statului de a recunoaşte oricărei persoane, aflate sub jurisdicția sa, drepturile şi libertăţile definite de Convenţie.

Indică, că organul de urmărire penală, procurorii, instanţele de judecată din Republica Moldova au încălcat flagrant prevederile art. art. 19, 254, 274, 313, 437

- 551 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova, nu s-a efectuat nici o cercetare penală pe cazul dat pentru a se afla adevărul din motivul că procurorii în cauză, şi nu numai procurorii, nu vor să afle adevărul, nu au nevoie de adevăr pentru a nu deranja pe cineva şi ai proteja pe acești judecători, instanţele de judecată au închis ochii la aceste acţiuni criminale ale procurorilor.

Susține, că Preşedintele Republicii Moldova, ca garant al Constituţiei şi al drepturilor cetățenilor Republicii Moldova, când i-a numit prin Decret în funcție de judecători pe Veronica Jomiru-Niculiță și Serghei Papuha, trebuia să se gândească şi la cetățenii Republicii Moldova.

Mai indică, că Preşedintele Republicii Moldova, ca garant al Constituţiei şi al drepturilor cetățenilor Republicii Moldova, când l-a numit în funcţie prin Decret pe Procurorul General al Republicii Moldova, trebuia să se gândească şi la cetățenii Republicii Moldova.

Procurorul General al Republicii Moldova, Consiliul Superior al procurorilor al Republicii Moldova, când i-au promovat şi numit în funcţie pe procurorii Victoria Boldesco şi Oleg Gavriliță, trebuiau să se gândească şi la cetățenii Republicii Moldova.

Susține, că în cauza dată există însăși fapta infracţiunii, prevăzută de art. 339 din Codul penal al Republicii Moldova, există toate elementele constitutive ale infracţiunii, prevăzute de art. 339 Cod penal al Republicii Moldova - uzurparea puterii judecătoreşti, soldate cu urmări grave.

Consideră, că o reparaţie echitabilă a prejudiciului moral, în sensul art. 41 din Convenţia europeană pentru apărarea drepturilor omului şi libertăţilor omului, cauzat prin infracţiune, ar constitui suma de 50000 euro.

O astfel de acţiune civilă a fost gata să o înainteze în cadrul procesului penal, pe care Procurorul General al Republicii Moldova şi alți procurori urma să-l pornească în privinţa judecătorului Veronica Jomiru-Niculiță de la Judecătoria Chișinău, sediul Centru, dar a fost refuzat.

Reclamantul a solicitat: admiterea acţiunii și încasarea în mod solidar de la Președintele Republicii Moldova, Procuratura Republicii Moldova, Curtea de Apel Chișinău și Judecătoria Chișinău în beneficiul său, Nicolae Daniliuc, suma de 50000 euro cu titlul de prejudiciu moral, cauzat prin infracţiune, şi suma de 20000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistenţă juridică.

2. ***<u>Soluţia instanţei de fond:</u>***

Prin hotărârea Judecătoriei Anenii Noi, sediul central din 26 martie 2024, cererea de chemare în judecată înaintată de către Daniliuc Nicolae împotriva Președintelui RM, Procuraturii RM, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune și încasarea cheltuielilor de asistență juridică, s-a respins ca neîntemeiată. (f.d.61, 64-66)

3. <u>Solicitarea apelantului:</u>

La data de 22 aprilie 2024, Daniliuc Nicolae ne fiind de acord cu hotărârea instanței de fond a înaintat apel nemotivat împotriva acesteia solicitând: admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii contestate, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admise pretențiile reclamantului Daniliuc Nicolae și încasarea în mod solidar de la Președintele Republicii Moldova, Procuratura Republicii Moldova, Curtea de Apel Chișinău și Judecătoria Chișinău suma de 50000 euro cu titlu de prejudiciu moral, cauzat prin infracțiune, și suma de 20000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistența juridică. (f.d.71-73)

La data de 18 octombrie 2024, Daniliuc Nicolae a înaintat apel motivat prin conținutul căruia a indicat, că hotărârea primei instanțe o consideră ca fiind nefondată, deoarece instanța a respins acțiunea invocând ca circumstanță de drept prevederile Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești. (f.d.98-105)

Menționează, că faptul dat îl consideră ca fiind un abuz și aberații ale instanței de fond.

Indică, că în cererea de chemare în judecată din 04 decembrie 2023, reclamantul Nicolae Daniliuc, nu a invocat ca circumstanță de drept în susținerea pretențiilor înaintate prevederile Legii nr.1545 din 25 februarie 1998.

A invocat, ca circumstanțe de drept în susținerea pretențiilor înaintate prevederile art. 8 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 14 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, art. art. 1, 5, 6, 41 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, art. 1 al Primului Protocol adițional la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, art. art. 1, 4, 7, 8, 20, 24, 25, 53 din Constituția Republicii Moldova, art. art. 19, 2006, 2007 Cod civil al Republicii Moldova.

Menționează, că este numai dreptul exclusiv al reclamantului de a formula pretenții, de a decide împotriva cui formulează aceste pretenții și de a invoca circumstanțele de fapt și de drept în susținerea pretențiilor formulate. Nu are nici un drept legal instanța de judecată să se implice abuziv și să modifice așa cum dorește pretențiile înaintate, împotriva cui sunt formulate pretențiile și să modifice circumstanțele de fapt și de drept invocate de către reclamant în susținerea pretențiilor înaintate.

Indică, că instanța de fond a respins integral acțiunea din motivul că în speța dată nu a fost săvârșită careva infracțiune.

Susține, că atât timp cât nu există o ordonanță motivată definitivă și irevocabilă a procurorilor de refuz în pornirea urmăririi penale - există o bănuială rezonabilă că în speța dată a fost săvârșită o infracțiune.

Consideră, că în speța dată există o infracțiune prevăzută de art. 339 din Codul penal al Republicii Moldova, există toate elementele constitutive a infracțiunii vizate – uzurparea puterii judecătorești, soldată cu urmări grave.

Faptul că procurorii refuză categoric să adopte o ordonanță motivată de refuz în pornirea urmăririi penale pe cazul dat, nu rezultă că în speța dată nu a fost săvârșită o infracțiune, prevăzută de art. 339 din Codul penal al Republicii Moldova.

Procurorii își dau bine seama că în speța dată există însăși fapta infracțiunii, există toate elementele constitutive ale infracțiunii, prevăzute de art. 339 din Codul penal al Republicii Moldova și din aceste considerente refuză să adopte o ordonanță motivată de refuz în pornirea urmăririi penale în speța dată.

Susține, că hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr.39, prin care a fost adoptată Declarația cu privire la recunoașterea caracterului captiv al statului Republica Moldova, prin care a fost denunțat fostul regim oligarhic, condus de liderul Partidului Democrat din Moldova Vladimir Plahotniuc, care se face vinovat de controlul ilegal anticonstituțional exercitat asupra sistemului judecătoresc și a procuraturii, nu este abrogată de nimeni, este în vigoare și la momentul dat produce efecte juridice pe întreg teritoriul Republicii Moldova.

Își întemeiază apelul pe prevederile articolului 8 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 14 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, art. art. 6, 13, 41 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, articolului 1 al Primului Protocol adițional la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților

fundamentale, art. art. 1, 4, 7, 8, 20 din Constituția Republicii Moldova, art. art. 19, 2006 Cod civil al Republicii Moldova, art. art. 357-396 Cod de procedură civilă al Republicii Moldova.

La data de 10 iunie 2024, cauza a parvenit spre examinare la Curtea de Apel Chișinău. (f.d.75)

La data de 11 septembrie 2024 a fost emisă încheierea Curții Supreme de Justiție prin care s-a dispus strămutarea de la Curtea de Apel Chișinău la Curtea de Apel Comrat pentru judecare în ordine de apel, cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Daniliuc împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune și încasarea cheltuielilor de judecată. (f.d.85-88)

La data de 30 septembrie 2024, cauza a parvenit spre examinare la Curtea de Apel Comrat. (f.d.90)

La data de 12 noiembrie 2024, ***aparatul Președintelui Republicii Moldova*** a depus referință asupra apelului indicat supra, prin care a solicitat: respingerea cererii de apel cu menținerea în vigoare a hotărârii Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 26 martie 2024. (f.d.115-119)

Menționează, că examinând cererea de apel, consideră că aceasta este neîntemeiată, iar concluziile primei instanțe expuse în hotărâre, corespund circumstanțelor de fapt și de drept.

Susține, că apelantul nu a demonstrat la caz existența unei sentințe definitive și irevocabile cu privire la săvîrşirea din partea intimaților împotriva apelantului a pretinselor infracțiuni prevăzute de art. 339 CP și art. 307 CP după cum susține reclamantul Daniliuc Nicolae în cererea sa de apel, astfel încât considerațiunile personale ale reclamantului în lipsa probelor concludente, pertinente și utile, nu echivalează cu demonstrarea vinovăției pârâților în săvârşirea pretinselor infracțiuni.

Concomitent, alegațiile apelantului invocate în cerere cu privire la pretinsa lipsă de dexteritate profesională a pârâților în îndeplinirea atribuțiilor lor de serviciu sunt declarative și nefondate.

Menționează, că în aceste condiții, reieșind din cumulul circumstanțelor prezentate, raportate la Legea nr. 1545-XII din 25 februarie 1998, pretențiile invocate de către apelantul Daniliuc Nicolae privind repararea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune, nu cad sub incidența prevederilor Legii nr. 1545-XII din 25

februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, or angajarea răspunderii statului pentru recuperare prejudiciului cauzat prin aceste acțiuni survine doar în cazurile strict prevăzute de lege, iar situația expusă în cauză nu se încadrează în prevederile art. 3 Legii nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998.

Mai indică, că Daniliuc Nicolae a exercitat drepturile sale legale pentru a contesta și a exprima dezacordul cu acțiunile organului de urmărire penală și a procurorilor, cu ulterioara formulare a plângerii inclusiv către judecătorul de instrucție asupra acțiunilor/inacțiunilor a organului de urmărire penală și a procurorului care nu a constatat la caz încălcarea cărorva drepturi sau libertăți ale drepturilor omului.

Examinând materialele cauzei conținutul cererii de apel depuse de Nicolae Daniliuc împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău, menționează că acesta a solicitat repararea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune, iar în susținerea poziției sale a invocat încălcarea prevederilor art. 8 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 14 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, art. art. 1, 6, 13, 41 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, art. 1 al Primului Protocol adițional la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, art. art. 1, 4, 7, 8, 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 19, 2006 din Codul civil al RM.

Consideră, că circumstanțele invocate în cererea de chemare în judecată nu se încadrau în condițiile apariției dreptului la repararea prejudiciului moral și nu implică răspunderea statului, pentru un eventual prejudiciu moral suportat, deoarece actul judecătoresc nu poate face obiectul unor acțiuni de răspundere materială și morală, cu excepția cazului în care vina este dovedită printr-o sentință judecătorească, iar cu referire la pretinsa încălcare a drepturilor garantate de lege, se referă în întregime la fondul actelor judiciare, la motivarea soluției instanței, la prevederile legale, care în opinia reclamantului urmau a fi aplicate raportului juridic însă, potrivit principiilor constituționale, nimeni, în afara instanțelor judecătorești, în ordinea și procedura stabilită de atac, nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor la instanțele judecătorești competente sau să se expună asupra legalității și temeiniciei hotărârilor emise.

Menționează, că pretențiile reclamantului nu se încadrează în baza prevederilor art. 2006 din Codul civil, or potrivit conținutului normei legale citate, o condiție pentru dispunerea reparării prejudiciului constituie existenta unui delict civil, iar, în speță, reclamantul a omis în a demonstra existenta unei fapte ilicite și legătura dintre fapta ilicită și pretinsul prejudiciu cauzat.

Consecvent, susține, că prejudiciul moral solicitat la caz de către reclamant în temeiul răspunderii statului pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanțelor de judecată, nu întrunește condițiile actuale nici ale normei legale, prevăzute de art. 2007 alin. (1) Cod civil.

Reieșind din cererea de chemare în judecată înaintată de către Nicolae Daniliuc, ultimul a solicitat încasarea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune, invocând dezacordul cu răspunsurile oferite de Procuratura Republicii Moldova, prin care s-a refuzat în pornirea urmăririi penale în privința judecătorilor, precum și dezacordul cu soluția prin actul emis de judecătorul de instrucție, care a respins plângerea apelantului asupra acțiunilor/inacțiunilor procuraturii, însă cerințele invocate nu cad sub incidența prevederilor Legii nr. 1545 din 25.02.1998, dat fiind faptul, că angajarea răspunderii statului pentru recuperarea prejudiciului cauzat prin aceste acțiuni survin doar în cazurile strict prevăzute de Lege, iar situația în speță nu se încadrează în cadrul prevederilor art. 3 al Legii nr. 1545 din 25.02.1998, iar dezacordul petiționarului cu actele procesuale emise de organele procuraturii și instanțele judecătorești, nu intră sub egida aplicării Legii nr. 1545 din 25.02.1998.

Astfel, menționează, că cererea de chemare în judecată înaintată de Nicolae Daniliuc, având ca obiect repararea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune și compensarea cheltuielilor pentru asistență juridică, este îndreptată împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău, contrar normelor legale.

Normele legale invocate anterior conferă dreptul de a solicita repararea prejudiciului material și moral doar în situația în care a fost stabilită o ilegalitate printr-o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă care să confirme săvârșirea unei infracțiuni împotriva reclamantului. În lipsa unei asemenea hotărâri, nu poate fi pretinsă repararea prejudiciului și atrasă răspunderea autorităților statului pentru eventuale daune.

Indică, că reclamantul susține doar că cererea sa nu a fost soluționată conform propriilor așteptări, în sensul pornirii unor cauze penale, ceea ce nu constituie

temei pentru acordarea despăgubirilor.

Consideră, că instanța de fond corect a reținut faptul că situația descrisă și invocată de către Nicolae Daniliuc nu se încadrează în condițiile apariției dreptului la repararea prejudiciului moral și nu implică răspunderea statului în persoana Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău, pentru un eventual prejudiciu moral suportat de către apelant, deoarece refuzul în pornirea urmăririi penale pentru circumstanțele invocate a fost verificat în cadrul procedurilor de control, pe cale judiciară, fapt ce exclude răspunderea patrimonială a statului.

Astfel, se reține că la adoptarea hotărârii contestate, instanța de fond a aplicat corect prevederile legale incidente speței litigiului și le-a dat o apreciere corectă.

Consideră, că cererea de chemare în judecată a fost depusă contrar normelor legale în vigoare, prin urmare, este cert faptul că Nicolae Daniliuc nu este în drept să pretindă la repararea prejudiciului moral, or, în raport cu aceasta nu au fost identificate careva acțiuni de constrângere, vătămare, sau altele acțiuni ilegale prevăzute expres de lege, din care motive circumstanțele faptice nu pot constitui temei pentru plata unor despăgubiri.

De asemenea, nu pot fi reținute argumentele apelantului precum că instanța de fond a modificat pretențiile înaintate în cererea de chemare în judecată prin faptul că a făcut trimitere la prevederile Legii nr. 1545/1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procurorilor și ale instanțelor de judecată or, instanța de judecată la emiterea hotărârii judecătorești este în drept să stabilească prevederile legale aplicabile speței litigiului, indiferent de norma legală pe care părțile își întemeiază pretențiile, astfel, se constată că instanța de fond a apreciat corect și multe aspectual argumentele înaintate în cererea de chemare în judecată.

Mai indică, că ținând cont de faptul că cerința principală din acțiunea înaintată de către Daniliuc Nicolae cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune, instanța de judecată a respins și cerința accesorie cu privire la compensarea cheltuielilor pentru asistență juridică în sumă de 20000 lei, care la caz nici nu au fost probate de reclamant ca fiind suportate.

Pe cale de consecință, având în vedere faptul că de către prima instanță au fost elucidate toate circumstanțele importante ale cauzei, normele de drept material fiind aplicate corect, în circumstanțele în care, cererea de apel declarată nu indică careva temeiuri de fapt și de drept care ar întruni temeiuri de anulare a hotărârii

contestate, iar argumentele invocate în cererea de apel poartă un caracter declarativ, consideră că cererea de apel urmează a fi respinsă și menținută hotărârea Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 26 martie 2024.

La data de 11 noiembrie 2024, judecătoria Chișinău a înaintat referință asupra apelului din speță prin care a solicitat: respingerea cererii de apel înaintată de Daniliuc Nicolae, cu menținerea în vigoare a hotărârii instanței de fond. (f.d.120-122)

În motivarea referinței s-a indicat, că hotărârea contestată a instanței de fond o consideră ca fiind una întemeiată și care urmează a fi menținută, cu respingerea cererii de apel depuse, ca fiind neîntemeiată.

Menționează, că obiectul prezentului litigiu îl constituie constatarea și repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale instanțelor judecătorești și instituția Procuraturii Republicii Moldova.

Susține, că la înaintarea cererii de apel, apelantul susține că instanța de fond a respins acțiunea, invocând ca circumstanță de drept prevederile Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești. Iar în cererea de chemare în judecată din 04 decembrie 2023 nu a invocat ca circumstanță de drept în susținerea pretențiilor înaintate, prevederile Legii nr. 1545 din 25 februarie 2023.

Menționează, că apelantul a mai invocat ca circumstanțe de drept, în susținerea pretențiilor înaintate, prevederile art. 8 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, art. 14 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice, art. art. 1, 5, 6, 41 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, art. 1 al Primului Protocol adițional la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, art. art. 1, 4, 7, 8, 20, 24, 25, 53 din Constituția Republici Moldova, art. art. 19, 2006, 2007 din Codul Civil al Republicii Moldova.

Reieșind din cele menționate, consideră că pretențiile apelantului față de Judecătoria Chișinău nu pot fi admise, or, potrivit Legii enunțate mai sus, organul care reprezintă statul în acțiunile cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale procuraturii și a instanțelor judecătorești este Ministerul Justiției al Republicii Moldova, motiv pentru care conchide necesitatea menținerii soluției adoptate de prima instanță, cu respingerea pretențiilor apelantului față de Judecătoria Chișinău, ca fiind neîntemeiate, or, sunt înaintate împotriva pârâtului

necorespunzător.

Susține, că cererea de apel înaintată de Daniliuc Nicolae, împotriva hotărârii Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 26 martie 2024 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Daniliuc Nicolae împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și moral, cauzat prin infracțiune, compensarea cheltuielilor pentru asistență juridică, este una neîntemeiată și care urmează a fi respinsă, cu menținerea în vigoare a hotărârii instanței de fond.

4. ***<u>Termenul de declarare a apelului:</u>***

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, *termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.*

Astfel, Colegiul judiciar conchide că potrivit materialelor cauzei, la data de 26 martie 2024, judecătoria Anenii Noi, sediul central a pronunțat dispozitivul hotărârii, astfel, instanţa de apel conchide apelul înaintat la data de 23 aprilie 2024, de către Daniliuc Nicolae ca fiind depus în termenul legal prevăzut.

5. <u>Argumentele părţilor:</u>

În ședința de judecată a instanței de apel Daniliuc Nicolae, precum și reprezentanții Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău fiind citați legal despre data, ora și locul examinării cauzei, nu s-au prezentat.

Reieșind din prevederile art. 379 alin. (2) Cod de procedură civilă, unde se indică că *neprezentarea în şedinţă de judecată a apelantului sau intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului*, Colegiul judiciar a decis examinarea cauzei în lipsa părților legal citate și care nu s-au prezentat la proces.

6. <u>Aprecierea instanței de apel:</u>

Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de apelant în cererea de apel și a materialelor din dosar, Colegiul judiciar concluzionează că apelul declarat de Daniliuc Nicolae urmează a fi respins, cu menținerea hotărârii Judecătoriei Anenii Noi, sediul central din 26 martie 2024, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă, *instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe*.

În conformitate cu prevederile art. 25 alin. (1) Cod de procedură civilă, *instanţa trebuie să cerceteze direct şi nemijlocit probele, să asculte explicaţiile părţilor şi intervenienţilor, depoziţiile martorilor, concluziile expertului, consultaţiile şi explicaţiile specialistului, să ia cunoştinţă de înscrisuri, să cerceteze probele materiale, să audieze înregistrările audio şi să vizioneze înregistrările video, să emită hotărârea numai în temeiul circumstanţelor constatate şi al probelor cercetate şi verificate în şedinţă de judecată.*

Potrivit art. 117 alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă, *probe în cauze civile sânt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. În calitate de probe în cauze civile se admit elementele de fapt constatate din explicaţiile părţilor şi ale altor persoane interesate în soluţionarea cauzei, din depoziţiile martorilor, din înscrisuri, probe materiale, înregistrări audio-video, din concluziile experţilor.*

Conform art. 118 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sânt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.*

Conform prevederilor art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluționării cauzei şi admisibilitatea acţiunii*.

Conform art. 373 alin. (1), (2) și (5) Cod de procedură civilă, *instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate,*

legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit art. 6 § 1 CEDO, orice persoană are dreptul la judecarea cauzei în mod echitabil. Dreptul la un proces echitabil vizează respectarea principiului egalităţii armelor, unde fiecare din părţi urmează să obţină posibilitatea de a-şi prezenta cauza în condiţii egale, care să nu o plaseze într-o situaţie net dezavantajoasă în raport cu partea adversă.

Colegiul constată că, respectiva normă garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligațiilor instanţei de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor cauzei. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicţii între motivare şi dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind unicul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

Instanța de apel remarcă că, hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanțele care au importanță la soluționarea cauzei și care au fost verificate în ședința de judecată multilateral, complet și au fost elucidate probele privind circumstanțele constatate ale cauzei.

În conformitate cu prevederile art. 239 din Codul de procedură civilă, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță şi pe probele cercetate în ședință de judecată*.

Astfel, prevederea legală enunțată mai sus în mod expres, obligă instanţa de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conținutul celor relatate, Colegiul reține că sarcina instanţei de apel derivă reieșind din dispozițiile art. 373 din Codul de procedură civilă, în condiţiile în care instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în

vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.

Respectiv, conform practicii CtEDO instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze doar la însușirea motivelor şi concluziilor date de instanţa inferioară, (cauza *Hirro Balani contra Spaniei,* nr.18064/91 din 09 decembrie 1994, §27; cauza *Georgiadis contra Greciei,* nr. 21522/93 din 29 mai 1997, §43).

La caz, instanţa de apel verificând în raport cu prevederile art. 238-241 Cod de procedură civilă, legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanțe, constată că aceasta ***urmează a fi menținută***, or, concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre, sunt în corespundere cu circumstanţele cauzei, normele de drept material fiind aplicate corect.

Colegiul judiciar reţine, că prima instanţă a constatat şi a elucidat pe deplin circumstanţele de fapt importante pentru soluţionarea cauzei, a aplicat corect normele de drept material şi a respectat normele de drept procedural la judecarea speței.

Subsecvent, instanța de apel constată, că la data de 04 decembrie 2023, Daniliuc Nicolae a înaintat în prima instanța cerere de chemare în judecată împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și moral, cauzat prin infracțiune și încasarea cheltuielilor pentru asistența juridică. (f.d.2-12)

Prin hotărârea Judecătoriei Anenii Noi, sediul central din 26 martie 2024, cererea de chemare în judecată înaintată de către Daniliuc Nicolae împotriva Președintelui RM, Procuraturii RM, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău cu privire repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune și încasarea cheltuielilor de asistență juridică, s-a respins ca neîntemeiată. (f.d.61, 64-66)

La data de 22 aprilie 2024, Daniliuc Nicolae ne fiind de acord cu hotărârea instanței de fond a înaintat apel nemotivat, iar la 18 octombrie 2024 apel motivat împotriva hotărârii vizate, solicitând: admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărârii contestate, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admise pretențiile reclamantului Daniliuc Nicolae și încasarea în mod solidar de la

Președintele Republicii Moldova, Procuratura Republicii Moldova, Curtea de Apel Chișinău și Judecătoria Chișinău suma de 50 000 euro cu titlu de prejudiciu moral, cauzat prin infracțiune, și suma de 20000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru asistența juridică. (f.d.71-73, 98-105)

Colegiul constată că, argumentele invocate în apel nu sunt temeinice și plauzibile, pentru a fi admise, cu casarea hotărârii instanței de fond, la această concluzie instanța de apel a ajuns, pentru motivele ce preced.

În conformitate cu prevederile art. 5 alin. (1) Cod de procedură civilă, *orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime*.

Potrivit art. 15 alin. (1), (2) Cod civil, *apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară. Modul de soluționare a litigiului dintre părți până la adresare în instanță de judecată poate fi prevăzut prin lege sau contract*.

Colegiul instanței de apel constată, că formulând prezenta acțiune împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău, Daniliuc Nicolae pretinde la repararea prejudiciului legat de examinarea plângerii penale din 15 iunie 2023, în corespundere cu prevederile art. 19, 254, 274, 313, 437-451 Cod de procedură penală, precum și încasarea prejudiciului moral rezultat din erorile săvârșite la examinarea plângerii penale de către procurori și instanțele de judecată în sumă de 50000 Euro și a cheltuielilor de judecată pentru asistența juridică în sumă de 20000 lei.

Potrivit materialelor cauzei, instanța de apel constată, că drept temei pentru înaintarea acțiunii invocate supra, apelant invocă faptul, că la 15 iunie 2023 s-a adresat către Procurorul General al Republicii Moldova cu o plângere penală, solicitând dispunerea începerea urmăririi penale în privința judecătorului Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (Veronica Jomiru-Niculiță) în temeiul art. 339 Cod penal al Republicii Moldova – uzurparea puterii judecătorești.

Colegiul judiciar atestă, că prin răspunsul cu nr. 18-231/16-605 din 22 iunie 2023, eliberat de Victoria Boldesco - procuror în secția procedurile non-penale și implementare CEDO, s-a conchis că cerințele denunțătorului privind pornirea urmăririi penale în privința magistratului nominalizat, nu pot fi satisfăcute, deoarece plângerea nu conține descrierea faptei infracționale și nu sunt indicate presupusele mijloace de probă în acest sens. (f.d.17)

La data de 28 iunie 2023, Daniliuc Nicolae a depus o plângere Procurorului General al Republicii Moldova împotriva refuzului de a dispune începerea urmăririi penale. (f.d.18-20)

Prin răspunsul cu nr. 18-231/16-645 din 04 iulie 2023, emis de Oleg Gavriliță - procuror-șef interimar al Secției procedurile non-penale și implementare CEDO, reclamantului i s-a comunicat că în rezultatul controlului s-a constatat că adresarea din 15 iunie 2023 nu corespunde nici după formă nici după conținut exigențelor legale stabilite la art. 262-263 din Codul de procedură penală. S-a mai indicat, că argumentele lui Daniliuc Nicolae reprezintă o expresie a dezacordului cu organizarea și funcționarea sistemului judecătoresc din Republica Moldova în general și activitatea judecătorului vizat, în special. (f.d.21)

Colegiul atestă, că la data de 13 iulie 2023, Daniliuc Nicolae s-a adresat Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, cu o plângere împotriva refuzului de a dispune începerea urmăririi penale, solicitând obligarea Procurorului General al RM de a se conforma prevederilor art. 19, 254, 265, 274 din Codul de procedură penală al Republicii Moldova, să primească plângerea din 15 iunie 2023 și să cerceteze cazul dat complet, obiectiv și sub toate aspectele pentru aflarea adevărului cu emiterea unei ordonanțe motivate pe cazul dat. (f.d.22-24)

La data de 29 noiembrie 2023, a fost emisă încheierea judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, prin care s-a respins plângerea depusă de către petiționarul Nicolae Daniliuc, formulată în baza art. 313 Cod de procedură penală. S-a menținut fără modificări scrisoarea nr. 18-231/16-605 din 22 iunie 2023 emisă de procurorul în Secția procedurile non-penale și implementare CEDO, Victoria Boldesco, și scrisoarea nr. 18-231/16-645 din 04 iulie 2023, emisă de procuror-șef interimar al Secției procedurile non-penale și implementare CEDO, Oleg Gavriliță. (f.d.25-28)

Subsecvent, Colegiul judiciar reține, că potrivit art. 8 al Declarației Universale a Drepturilor Omului, - orice persoană are dreptul să se adreseze în mod efectiv instanţelor judiciare competente împotriva actelor care violează drepturile fundamentale ce îi sunt recunoscute prin constituție sau prin lege.

În conformitate cu art. 14 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice cu nr. 1966 din 16 decembrie 1966, toți oamenii sunt egali în fața tribunalelor și curților de justiție. Orice persoană are dreptul ca litigiul în care se află să fie examinat în mod echitabil și public de către un tribunal competent, independent și imparțial, stabilit prin lege, care să decidă asupra contestărilor privind drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Ședința de judecată poate fi

declarată secretă în totalitate sau pentru o parte a desfășurării ei, fie în interesul bunelor moravuri, al ordinii publice sau al securității naționale într-o societate democratică, fie dacă interesele vieții particulare ale părților în cauză o cer, fie în măsura în care tribunalul ar socoti acest lucru ca absolut necesar, când datorită circumstanțelor speciale ale cauzei, publicitatea ar dăuna intereselor justiției; cu toate acestea, pronunțarea oricărei hotărâri în materie penală sau civilă va fi publică, afară de cazurile când interesul minorilor cere să se procedeze altfel sau când procesul se referă la diferende matrimoniale ori la tutela copiilor.

Conform art. 1, art. 6, art. 13 și art. 41 a Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, înaltele părți contractante recunosc oricărei persoane aflate sub jurisdicția lor drepturile și libertățile definite în Titlul I al prezentei Convenții. Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public şi într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanţă independentă şi imparţială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor şi obligaţiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunţată în mod public, dar accesul în sala de şedinţă poate fi interzis presei şi publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părţi a acestuia în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părţilor la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanţă atunci când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției. Orice persoană acuzată de o infracţiune este prezumată nevinovată până ce vinovăţia sa va fi legal stabilită. Orice acuzat are, în special, dreptul: a) să fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înțelege şi în mod amănunţit, asupra naturii şi cauzei acuzaţiei aduse împotriva sa; b) să dispună de timpul şi de înlesnirile necesare pregătirii apărării sale; c) să se apere el însuşi sau să fie asistat de un apărător ales de el şi, dacă nu dispune de mijloace necesare pentru a plăti un apărător, să poată fi asistat în mod gratuit de un avocat din oficiu, atunci cînd interesele justiţiei o cer; d) să întrebe sau să solicite audierea martorilor acuzării şi să obţină citarea şi audierea martorilor apărării în aceleaşi condiţii ca şi martorii acuzării; e) să fie asistat în mod gratuit de un interpret, dacă nu înţelege sau nu vorbeşte limba folosită la audiere. Orice persoană, ale cărei drepturi şi libertăţi recunoscute de prezenta convenţie au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanţe naţionale, chiar şi atunci cînd încălcarea s-ar

datora unor persoane care au acţionat în exercitarea atribuţiilor lor oficiale. Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a Protocoalelor sale și dacă dreptul intern al Înaltei Părți Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.

Conform art. 1 din Constituția RM, Republica Moldova este un stat suveran și independent, unitar și indivizibil. Forma de guvernământ a statului este republica. Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sânt garantate.

Potrivit art. 4 alin. (1) din Constituția RM, dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

Conform art. 7 din Constituția RM, Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și niciun alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

Corespunzător și art. 8 din Constituția RM prevede respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale.

Colegiul reține că potrivit art. 20 din Constituția RM, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. Nicio lege nu poate îngrădi accesul la justiție.

Convenția Europeană a drepturilor omului prevede la art. 6 dreptul persoanei la un proces echitabil. Însă acest drept acoperă un domeniu foarte larg și include mai multe elemente ca accesul liber la justiție în materie civilă și penală; examinarea cauzei în mod echitabil, public și într-un termen rezonabil; examinarea cauzei de către un tribunal independent, imparțial, stabilit prin lege; publicitatea pronunțării hotărârilor judecătorești; prezumția nevinovăției; dreptul persoanei acuzate de a fi informată despre natura acuzației sale, de a beneficia de înlesnirile necesare apărării, de a avea un apărător, de a fi asistat de un interpret, dreptul la contradictorialitatea procesului penal și egalitatea armelor în cadrul acestuia, etc.

Curtea a arătat că pentru ca art. 6 § 1 să fie incident sub aspect civil, trebuie îndeplinite mai multe condiții, și anume: a) să existe o contestație cu privire la un drept ce poate fi revendicat și pus în valoare pe calea unei acțiuni în justiție în

sistemul de drept intern; b) contestația să fie reală și serioasă - ea poate să privească atât existența dreptului, cât și întinderea sau modurile în care se exercită acesta; c) rezultatul procedurii să fie direct și determinant cu privire la existenta dreptului.

Aplicarea primului alineat al art. 6 în materie civilă este guvernată de două principii generale - *contestaţiile care au un obiect patrimonial vor avea caracter civil și art. 6 nu va fi aplicabil atunci când autorităţile publice îşi exercită puterea discreţionară*.

Potrivit prevederilor art. 19 alin. (3) Cod de procedură penală, *organul de urmărire penală are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atât circumstanţele care dovedesc vinovăţia bănuitului, învinuitului, inculpatului, cât şi cele care îl dezvinovăţesc, precum şi circumstanţele care îi atenuează sau agravează răspunderea*.

Precăutând și analizând materialele dosarului, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, Colegiul instanței de apel apreciază drept ***justă*** concluzia instanței de fond cu privire la faptul că circumstanţele invocate în cererea de chemare în judecată nu se încadrează în condițiile apariției dreptului la repararea prejudiciului moral și nu implică răspunderea statului, pentru un eventual prejudiciu moral suportat.

Or, ***actul judecătoresc*** nu poate face obiectul unor acțiuni de răspundere materială și morală, cu excepția cazului în care *vina este dovedită printr-o sentinţă judecătorească*, iar cu referire la pretinsa încălcare a drepturilor garantate de lege, se referă în întregime la fondul actelor judiciare, la motivarea soluției instanței, la prevederile legale, care în opinia apelantului urmau a fi aplicate raportului juridic, însă potrivit principiilor constituționale, nimeni în afara instanțelor judecătorești, în ordinea și procedura stabilită de atac, nu este în drept să se implice în examinarea cauzelor la instanțele judecătorești competente sau să se expună asupra legalității și temeiniciei hotărârilor emise.

Altfel, Colegiul conchide că în mod ***corect*** cererea de chemare în judecată depusă de Daniliuc Nicolae împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune, și încasarea cheltuielilor pentru asistență juridică, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Or, instanța de fond corect a reținut, că „*pretenţiile invocate de către reclamantul Daniliuc Nicolae privind repararea prejudiciului moral cauzat prin infracţiune, nu cad sub incidența prevederilor Legii nr.1545-XIII din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanțelor judecătorești, or angajarea răspunderii statului pentru recuperarea prejudiciului cauzat prin aceste acţiuni survine doar în cazurile strict prevăzute de lege, iar situația expusă în cauză nu se încadrează în prevederile art.3 Legii nr.1545-XIII din 25 februarie 1998*”.

Astfel, Colegiul judiciar constată, că normele enunțate de către apelant în cererea de chemare în judecată cât și în apelul înaintat, reglementează în mod generalizat drepturile persoanei căreia îi sunt lezate.

Colegiul atestă, că apelantul a invocat în apelul declarat, pentru apărarea drepturilor sale, prevederile art. 2006 Cod civil, contrar faptului dat, instanța de apel reține că pretențiile lui Daniliuc Nicolae nu se încadrează în baza prevederilor art. 2006 Cod civil.

La caz, Colegiul stabilește cu certitudine, că dezacordul cu acțiunile întreprinse de organele de stat menționate de apelant nu generează o răspundere patrimonială, astfel, nefiind constatată o încălcare a dreptului la examinarea plângerii penale. Daniliuc Nicolae nu poate pretinde la repararea prejudiciului moral, așa cum din speță, în raport cu apelantul *nu sunt identificate acțiuni de constrângere* sau *vătămare* sau altele prevăzute expres de lege, din care motive, cele enunțate nu pot constitui temei de despăgubire.

Astfel, potrivit prevederilor art. 2006 Cod civil, *(1) Prejudiciul cauzat printr-un act administrativ ilegal sau nesoluţionarea în termen legal a unei cereri de către o autoritate publică sau de către o persoană cu funcţie de răspundere din cadrul ei se repară integral de autoritatea publică. Persoana cu funcţie de răspundere va răspunde solidar în cazul intenţiei sau culpei grave. (2) Persoanele fizice au dreptul să ceară repararea prejudiciului moral cauzat prin acţiunile indicate la alin.(1). (3) Obligaţia de reparare a prejudiciului nu se naşte în măsura în care cel prejudiciat a omis, cu intenţie ori din culpă gravă, să înlăture prejudiciul prin mijloace legale. (4) În cazul în care o autoritate publică are o obligaţie impusă de un act adoptat în scopul protecţiei contra riscului de producere a unui anumit fel de prejudiciu, ea răspunde pentru prejudiciul de acest fel cauzat sau nepreîntîmpinat prin neexecutarea obligaţiei, cu excepţia cazului*

cînd autoritatea publică demonstrează că a dat dovadă de diligenţă rezonabilă în executarea obligaţiei. (5) Autoritatea publică nu răspunde pentru prejudiciul cauzat prin adoptarea unui act normativ sau omisiunea de a-l adopta.

Or, potrivit conținutului normei legale invocate supra, o condiție pentru dispunerea reparării prejudiciului constituie ***existența unui delict civil***, iar, în speță, Daniliuc Nicolae a omis în a demonstra existența unei fapte ilicite și legătura dintre fapta ilicită invocată și pretinsul prejudiciu cauzat, pe când, potrivit art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel*, iar simplul dezacord al apelantului cu actele procesuale emise de organele procuraturii și instanțele de judecată, nu este suficient pentru a-l considera ilegal sau pentru antrenarea răspunderii statului.

Subsecvent, Colegiul remarcă, că ***apelantul nu a demonstrat întrunirea cumulativă a elementelor răspunderii civile delictuale***, în special, în condițiile în care nu a fost demonstrată fapta ilicită a Statului invocată de către Daniliuc Nicolae, care să decurgă din încălcarea drepturilor de la art. 19, 254, 274, 313, 437-451 din Codul de procedură penală.

Mai mult ca atât, Colegiul judiciar reține ca fiind corectă și concluzia instanței de fond cu privire la faptul, că normele legale citate mai sus, acordă persoanei dreptul de a pretinde la repararea prejudiciului material și moral cauzat, doar în cazul în care în privința acesteia a fost aplicată o ilegalitate, pe când în speța dată s-a stabilit că cererea lui Daniliuc Nicolae nu a fost soluționată conform propriilor așteptări, fapt ce nu poate fi calificat drept temei de plată a despăgubirilor, inclusiv prin prisma Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998.

Or, anume în baza acestei legi poate fi reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune sau prin acțiunile ilegale ale organelor statului.

Astfel, instanța de judecată corect a reținut faptul, că „*Daniliuc Nicolae a exercitat drepturile sale legale pentru a contesta şi a exprima dezacordul cu acţiunile organului de urmărire penală şi a procurorilor, cu ulterioara formulare a plângerii inclusiv către judecătorul de instrucţie asupra acţiunilor/inacţiunilor a organului de urmărire penală şi a procurorului care nu a constatat la caz încălcarea cărorva drepturi sau libertăţi ale drepturilor omului. Simplu dezacord al reclamantului Daniliuc Nicolae..., nu atestă existenţa acţiunilor ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti, precum nici a temeiului prevăzut de art.3 Legii nr.1545-XIII din 25 februarie 1998,*

pentru a pretinde existenţa cauzării prejudiciului moral, ... reclamantul nu a demonstrat la caz existența unei Sentințe definitive și irevocabile cu privire la săvîrșirea din partea pîrîților împotriva reclamantului a pretinsei infracțiuni prevăzute de art. 239 Cod penal ...".

În ceea ce privește Declarația Parlamentului Republicii Moldova nr. 39 din 08 iunie 2019, Colegiul atestă că, existența Declarației Parlamentului RM cu privire la recunoașterea caracterului captiv al statului Republica Moldova, adoptată prin Hotărârea Parlamentului pentru adoptarea Declarației cu privire la recunoașterea caracterului captiv al statului Republica Moldova nr. 39 din 08 iunie 2019, ***nu afectează nici într-un mod legalitatea activității instanțelor de judecată sau a procuraturii***, or prin actul supra indicat s-a considerat imperativ necesar demiterea conducerii instituțiilor de drept și a Curții Supreme de Justiție, dar nu s-a dispus demiterea judecătorului/procurorilor care au examinat plângerile depuse de Daniliuc Nicolae.

Cât privește alegațiile apelantului în partea ce ține de încasarea cheltuielilor de judecată, Colegiul instanței de apel ***consideră justă*** poziția instanței de fond.

Or, având în vedere că instanța a conchis asupra netemeiniciei acțiunii, aceasta nu este îndreptățită să acorde reclamantului careva compensații a cheltuielilor de judecată.

Instanța de apel conchide, că hotărârea instanței de fond este ***clară*** și ***precisă***, se referă la probele administrate în cauză și este în concordanță cu acestea, răspunde în fapt și în drept la toate aspectele incidente în speța vizată, precum și conduce în mod logic și convingător la soluția din dispozitiv.

În această ordine de idei, în viziunea Colegiului judiciar, toate argumentele și afirmațiile invocate de către apelant pe marginea hotărârii contestate, citate supra, sunt vădit lipsite de suport juridic, sub toate aspectele au fost examinate de prima instanță, iar instanța de apel le apreciază ca fiind inconsistente și fără raționament valabil circumstanțelor speței.

Totodată, Colegiul judiciar menționează, că în cadrul hotărârii CtEDO în cauza *Van de Hurk contra Ţărilor de Jos* din 19 aprilie 1994, înalta Curte a statuat că motivarea hotărârii nu atestă obligația instanței de a da fiecărui argument un răspuns detaliat.

Subsecvent, Colegiul judiciar reiterează, că concluziile primei instanţe sunt întemeiate şi legale, fiind în concordanță cu prevederile art. 239 Cod de procedură

civilă, astfel, hotărârea urmează a fi menținută cu respingerea cererii de apel, ca fiind neîntemeiată.

În baza celor expuse în conformitate cu prevederile art. 385 lit. a), art. art. 389-390, 394, 434 Cod de procedură civilă al RM, Colegiul judiciar

D E C I D E:

Se respinge apelul declarat de reclamantul Daniliuc Nicolae.

Se menține hotărârea judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 26 martie 2024, adoptată pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Daniliuc Nicolae împotriva Președintelui Republicii Moldova, Procuraturii Republicii Moldova, Curții de Apel Chișinău și Judecătoriei Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin infracțiune și încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

Decizia este definitivă și executorie din momentul pronunțării, însă cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni din momentul comunicării deciziei integrale.

Președintele ședinței,
Judecătorul: Judecător: Judecător:

MIRONOV Andrei COLEV Grigori HUDOBA Valeri